

אל תסנו

ה ידיעה הראשונה על נסיעתו של רב-אלוף משה דיין לדרום ויאטנאם לא הופיעה בעתון ישראלי. משה דיין נוסע, כביכול, ככתב מעריב, תוך "תיאום עם השלטונות האמריקאיים". אבל הידיעה לא הופיעה לראשונה במעריב. הפירסום הראשון היה בשבועון האמריקאי החשוב ניווד. הגיליון הנוון נכנס לדפוס ביום א' 24 שעות לפני הפירסום במעריב. זוהי עובדה קטנה — אך השוכה מאד להבנת המיבצע.

Four-Star Correspondent

Vietnam's press corps will soon have a new, extra-special addition—Moshe Dayan, the one-eyed ex-Chief of Staff of the Israeli Army. Dayan (now a member of Israel's Parliament) will represent Ma'Ariv, a Tel Aviv newspaper. In Vietnam, he will be allowed to wear his Israeli uniform, move about freely and give and take advice in actual operations. He considers Vietnam similar to his own successful fights against the Arabs and wants to learn the latest tactics and developments in guerrilla war.

כדאי לקרוא ידיעה זו פעם שניה ושלישית. כי עשר שורות קצרות אלה מכילות סידרה שלמה של רמזים ורמזי-רמזים.

הכותרת אומרת: "כתב בעל ארבעה כוכבים". האם זוהי רק טעות? לפי הדירוג האמריקאי, רב-אלוף הוא גנרל בעל שני כוכבים. אך העתון האמריקאי העלה את דיין בשתי דרגות (שאינן קיימות בצה"ל), כדי להגדיל את הרושם בעיני הקורא האמריקאי. (לרמטכ"ל אמריקאי יש, בדרך כלל, ארבעה כוכבים — כמו דוגלאס מק ארתור המנוח ורוויס איינהואר).

והו הנוסח המדויק של הידיעה כולה, בעברית: "לסגל העיתונות בוויאטנאם תבוא, בקרוב, תוספת חדשה ומיוחדת ביותר — משה דיין, הרמטכ"ל לשעבר שטו"ר העין של הצבא הישראלי. דיין (נעת חבר בפרלמנט הישראלי) ייצג את מעריב, עתון תל-אביב. בוויאטנאם הוא יורשה ללבוש את מדייו הישראליים, לנוע חופשית, לתת ולקבל עצות תוך כדי מהלך המיבצעים הצבאיים. הוא סבור כי ויאטנאם דומה לקרבות שהוא ניהל בהצלחה נגד הערבים, והוא רוצה ללמוד את הטקטיקה ואת התפתחויות האחרונות בלוחמת גרילה".

★ ★ ★

ה כה וזנתה את הידיעה כלשונה. לכאורה — קטע תמים ביותר, כמעט רכילות אישית. אך הוא הופיע במדור החשוב ביותר של העתון, המקביל למדור תצפית של העולם הזה.

וקודם כל: מה לא נאמר בו?

לא נאמר בו כי דיין מייצג עתה בכנסת מפלגת-אופוזיציה ממדרגה שניה.

העלמת עובדה זו יוצרת בהכרח את הרושם כי הרמטכ"ל-לשעבר, שעזר לדרגת חבר-כנסת מייצג גם עתה את השלטון.

בוויאטנאם הוא יורשה ללבוש את מדי צה"ל. מי נתן את הרשות? הדבר לא נאמר. הקורא צריך להסיק כי זוהי רשות כפולה: גם מטעם ממשלת ישראל וגם מטעם משרד הבטחון האמריקאי.

מדוע מותר הדבר? הרי אין עתונאים נוהגים להסתובב בארצות זרות במדי קצונה של צבאותיהם. הכתב הפאריסי של מעריב, סגן אורי דן, לשעבר כתב צבאי, אינו מסתובב בשאנז'אלייה במדי צנחן של צה"ל.

למשפט זה יש כוונה ברורה: הוא נועד לר"י מוז כי השליחות העתונאית של דיין אינה אלא כיסוי, וכי למעשה נוסע האיש כקצין, בשליחות מטעם צה"ל.

הדבר מתאשר בסוף הקטע, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים. האיש "ינוע חופשית" בזירת הקרבות. הוא לא רק יקבל עצות — הוא גם יתן עצות לקצינים הי אמריקאים, תוך כדי ניהול הקרבות. הוא בא ללמוד וללמד. מה יש למשה דיין ללמוד? האיש הוא, כיום, עסקן מפלגתי. מעולם לא השמיע שום משאלה לחזור לתפקיד הרמטכ"ל של צה"ל. מקורביו טוענים כי גם אין הוא נושא עינו אל משרד-הבטחון, אלא דווקא אל משרד-החוץ. סיכוייו להגיע אף לשם הם קלושים, לאור המערך המדיני הנוכחי בישראל.

אם כן, לשם מה ההתמחות בתורת הלוחמה הזעירה בוויאטנאם?

מה העניין הפתאומי של דיין בהפעלת גאונים מהממים, בהשמדת כפרים מן האוויר, בשריפת ריכוזי-אדם בפצצות נאפאלם, ובשאר שיטות הגנוסיד המשמשות ל"הרגעת" אותה ארץ מוכת-גורל?

★ ★ ★

דבר גלויות: אין זה מסע לימודים. גם אין זו שליחות עיתונאית אמיתית. זוהי עיסקה פוליטית.

מצד אחד: ממשלת ארצות-הברית. מצד שני: משה דיין: ו/א רפ"י.

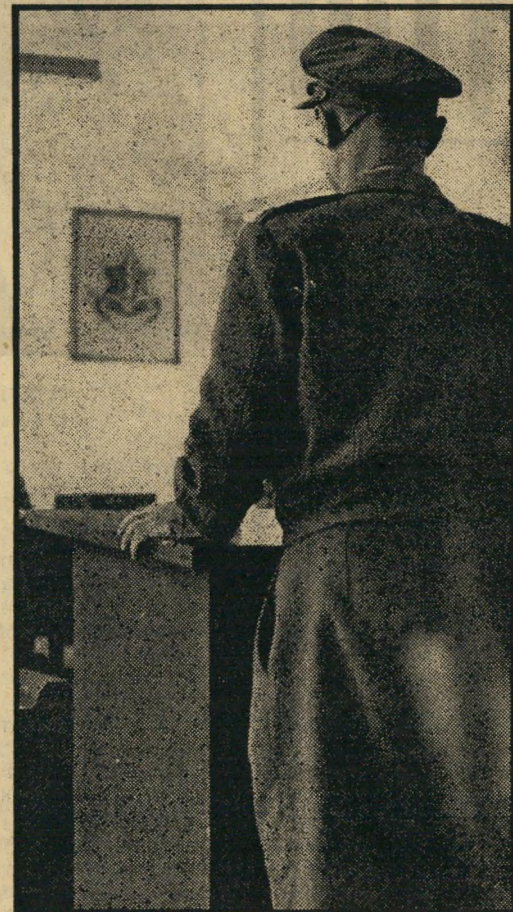
כדי להבין את העניין האמריקאי בעיסקה, יש לקחת בחשבון את הנתונים הבאים:

● בעוד כמה חודשים ייערכו בארצות-הברית הבחירות לשני בתי הקונגרס. כרצו מתנהלות שם הבחירות מוקדמות לקביעת מועמדי המפלגות.

● בכל הבחירות האלה, הנושא המרכזי הוא: בעד או נגד מדיניות המלחמה בהויאטנאם.

● הנשיא ג'ונסון מייחס לחוצאות הבחירות חשיבות מכרעת לגבי עתידו הפוליטי.

● לפי מישאל גאלופ של השבוע ירדה פופולאריותו של הנשיא, בגלל ויאטנאם ל-45%. זוהי הנקודה הנמוכה

רב-אלוף דיין: מי מאחוריו?

ביותר שאליה ירד נשיא אמריקאי מזה 14 שנים. (קנדי לא ירד מעולם מתחת ל-57%, ואיינוואר לא ירד מתחת ל-49%).

● מיליוני הקולות של יהודי ארצות הברית יכריעו את הכף בכמה וכמה איזורי-בחירות. לכן חשוב לנשיא לשכנע אותם בציריפת מדיניות.

● אנשירות יהודיים ממלאים תפקיד מרכזי בתנועת ההתנגדות האינטלקטואלית, המכה גלים חזקים והולכים. הנשיא מעוניין מאד להשתתקם.

● יתר על כן: בזירה הבינלאומית גוברת בידורות של ארצות-הברית בשאלה זו. הנשיא מעוניין לשכנע את

הציבור בארצו שמדינות נוספות תומכות בקו שלו. בכל אלה יעזור משה דיין.

★ ★ ★

אין זה מבצע בודד. הוא מצטרף לשורה ארוכה של נסיונות קודמים.

תחילה ניסו האמריקאים להכריח את ממשלת ישראל להכיר בממשלת-היבוכות בפייגוון.

ולפיתויים, וגם סירבה לשלוח להיאטנאם מדריכי נח"ל שהיו מפגינים "נוכחות ישראלית" במלחמה שם.

אחרי כשלושן זה, החליטה ושינגטון להשיג את אותה מטרה בדרך אחרת. היא הזמינה, על חשבונה, משלחת של עיתונאים ישראליים, המפציצה עתה את עיתוני ישראל

בכתבות של תעמולה אמריקאית. סגן-הנשיא, יוברט המפרי, נאם בפני נציגי דעת-הקהל היהודית באמריקה והסביר להם כי מלחמת ויאטנאם היא העתקה מדויקת של סיכסוך ישראל-ערב.

וראה זה פלא: המשפט האחרון בידיעה של ניוודיק אומר בדיוק את אותו דבר, בשם משה דיין. (מעניין מתי אמר דברים אלה, ולמי.)

המסקנה ברורה: יהודי אמריקה חייבים לת"י מורך במלחמתו של ג'ונסון נגד הוויאט-קונג, כדי שהוא יעזור למלחמת ישראל נגד הערבים.

★ ★ ★

הו הצד האמריקאי. מהו הצד של משה דיין? הוא לא נולד אתמול, כשהסכים לשליחות זו, בתיאום עם השלטונות האמריקאיים. הוא ידע היטב לשם מה הוא הנוצל. הוא ידע גם כמה זה שווה לאמריקאים.

מה מקווה רפ"י להשיג תמורתה?

וזהי שאלה החייבת לעניין כל אדם בישראל — ולא רק כל בוחר של רפ"י. כי אחרי ככלות הכול, אין זו עיסקה פרטית בין האמריקאים לבין קבוצת-עסקנים ישראלית.

יש לה משמעות חמורה ביותר בפני ישראל. כבר למחרת פירסום הידיעה החלה העתונות הערבית לנצל את הביקור לשם עריכת התקפת-מחץ תעמולתית על ישראל. היא טוענת — תוך הסתמכות על אותם רמזים ברורים — כי האיש נוסע בשליחות צה"ל.

מחנה המתנגדים להתערבות האמריקאית בוויאטנאם הוא עצום ורב. הוא כולל את כל המדינות הקומוניסטיות. הוא כולל את צרפת. הוא כולל כמעט את כל המחנה האפרורי-אסיאתי. הוא כולל את מיטב האינטליגנציה בכל ארצות המערב, וגם בארצות-הברית עצמה.

הידיעות על שיטות הלוחמה שם — אותן, התפתחויות אחרונות בלוחמת גרילה — החרידו את מיטב האנושות. כי הן גובלות בשיטות של השמדת-עם.

לכן מעוניינים התועמלנים של ממשלות ערב לזהות את ישראל עם ההתערבות האמריקאית.

לכן הם מעוניינים ליצור בדעת-הקהל העולמית קשר ר-זיהוי — האמריקאים והישראלים מכאן, הוויאט-קונג והערביים מכאן.

וגדול שונאי ישראל — אחמד שוקירי — הוא המטיף לזיהוי זה. הוא משתמש בדיוק באותן המילים כמו יוברט האמפרי ומשה דיין.

בקיצור: נסיעתו של דיין היא עזרה ישירה ועצומה לתע"מולה הערבית.

היא יוצקת מים על טחנת-השינאה של שוקירי.

★ ★ ★

כול כל אזרח ישראלי לנסוע לאן שהוא רוצה. אנחנו נגן על זכות זו בכל לבנו.

יכול כל אזרח ישראלי לנהל פעולה פוליטית פרטיזנית, לפי מיטב מצפונו, בארץ ובחוץ-לארץ. גם על עקרונ זה נגן בכל לב.

אך רמטכ"ל-לשעבר אינו אזרח פרטי במלוא מובן המילה. בקבלו את תואר הרמטכ"ל, קיבל על עצמו התחייבויות מסוימות — פוליטיות ומוסריות — גם לעתיד לבוא.

התעמולה הישראלית ריממה את דמותו של דיין, מצביא סיני, בכל רחבי העולם. כיום הוא מזוהה עם ישראל ועם צה"ל בעיני מאות מליונים, שאינם יודעים דבר על גילגוליו המפלגתיים.

אם משה דיין אינו מבין זאת, או אם הוא מעמיד פנים כאילו אינו מבין זאת, חייבות הממשלה והכנסת לומר לו זאת בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים.